

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dožele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Duhovniki in veljava slovenskega jezika.

Mariborski „Slovenski Gospodar“ od 4. nov. prinaša ta-le članek, ki govori o reči, ne le za štajersko in za vse slovensko duhovenstvo važnej, temuč za ves naš slovenski narod pre-imenitnej. O tem članku se sodi, da je iz peresa konjiškega dekana. Naj ga naši škofje tako pazno beró, kakor ga bode narod bral in odobril. Glasi se:

„Kar zadeva narodno pravico, si moremo sami pomagati, če le hočemo. Gospodski se naj slovenski dopisuje, in gospodska bode slovenski odpisovala, ker to je njena dolžnost. Nij davno tega, kar sta prišla od c. kr. okr. glavarstva v Celji dva slovenska uradna dopisa do konjiške dekanije, ker je ta v dotičnej zadevi političnej gospodski tudi v slovenskem jeziku bila pisala. Tako se brez dvoma povsod na slovenske vloge župnijskih, dekanjskih, občinskih itd. uradnih slovenski odpisuje. Tako je raba slovenskega jezika v uradnih brez vsega hrupa dejansko izpeljana. Na visoko dunajsko vlado se v tem oziru ne smemo preveč zanašati, ker bi pri kakem pritiskovanju od visoke vlade upor uradnikov še stokrat hujši bil, kakor n. pr. na Češkem, da si vlada tam ničesar druga storila nij, kakor le to, kar pravica glasno zahteva. Bodimo za zdaj zadovoljni s tem, da imamo vlado, ki pravičnih pritožb zastran žaljenja narodnih pravic ne odbija, nego pomaga, kolikor je le pri sedanjih zamotanih razmerah mogoče. Še družega znamenja, da se je začelo pri nas daniti, naj omenim. Deležniki letošnjega pastirskega posveta v Konjicah sklenili so 20. julija jednoglasno, da se naj v njih imenu želja, oziroma prošnja, visocemu ministerstvu za bogočastje in uk na-

znani, da bi se ministerski ukaz od dne 22. febr. 1872, po katerem bi ne bilo uzroka, dosedanje navade po župnijskih in dekanjskih uradih nemški uradovati opuščati, prekličete ter v soglasji z ustavno določbo § 17. od dec. 1867 blagovoli izreči, da omenjeno vis. ministerstvo nij zoper slovensko uradovanje po župnijskih in dekanjskih uradih na slovenske zemlji. Tako se je glasila prošnja. Ravno je prišel odgovor na to prošnjo po ukazu c. kr. predsedstva dež. vlade v Gradci od dne 19. okt. t. l. šte. 3244 glaseč se v nemškem izvirniku: „dass es den P. T. Petenten freigelassen bleibt, ihr Begehren im Wege des zuständigen bishöfl. Ordinariates zur Kenntniss der hohen Regierung zu bringen“ — t. j. „da je deležnikom pastirske konferencije na voljo dano, svoje zahtevanje po dotičnem škof. ordinarijatu visokej vladi na znanje dati.“ To je za nas silno važno! Iz tega ukaza se namreč vidi: 1. da vlada pravičnega zahtevanja konferencije nij odbila ter je nij volja, držati se Stremayrjevega ukaza od 22. febr. 1872. Ko bi vlada mislila, tega ukaza še dalje držati se, bi bila prošnike naravnoč odpravila s tem, da iz tega nič ne bo.

„Vlada sama pa tega vprašanja rešiti ne more, marveč mora preč. škofijstvo o tem svojo besedo povedati, kar je po vsem pravilno in naravno. Stvar se bo torej preč. škofijstvu predložila ter utegnejo isti pot nastopiti vse dekanije, v katerih so se taiste želje in zahtevanja letos javljala. Od preč. škofijstva se pa vendar nadjati smemo, da se pravičnim terjatvam ne bode upiralo, ker bi po besedah poštenjaka in narodnega župana pri sv. Kunigundi na Pohorji v zboru kat. polit. društva v Konjicah dne 18. avg. t. l. vendar prečudno bilo, ko bi se prečastiti ordinarijat še tudi zanaprej

držati hotel zastarele navade nemškega uradovanja, ko vendar č. naši duhovniki (je rekel Gradišnik) z nami tako lepo slovenski govorijo ter nam božjo besedo, ki je vendar več vredna kot uradne pisarije, v čistej slovenščini oznanjujejo.

„Odkar so sv. Oče, papež Leon XIII., v svojej zgodovinski znamenitej okrožnici zastran sv. slovanskih apostolov Cirila in Metodija do vseh nadškofov in škofov kat. svetá pokazali veliko važnost slovanskega naroda v Evropi, čegar šibka vejica smo tudi mi Slovenci; odkar so svitli cesar lani iz cesarskega prestola besedo izrekli, da se imajo narodi pomiriti s tem, da uživajo svoje narodne pravice, se nij več bati, da bi se — cerkvena vlada narodnim pravicam in torej uradovanju v narodnem jeziku vstavljala. Mirne vesti tedaj stopimo pred cerkveno vlado s prošnjo, da se začne pri župnijskih in dekanjskih uradih v narodnem jeziku uradovati, kakor se to godi po Češkem in Hrvatskem, kder menda nijso slabiji katoličanje, kakor smo mi Slovenci. Tisti časi, ko se je mislilo in na vse pretege praktično porabljal, da je namreč hujskalec ter ima debelo črno piko pri visokej vladi, kdor se za narodne pravice oglašal in svoj narod odkritosrčno in djansko ljubi, tisti časi so — ako Bog da, — po Dunavu šli tje doli proti mršavej Turčiji za vselej.“

Tako „Gospodarjev“ dopisni članek.

Naj pristavimo mi, da si je štajersko slovensko duhovenstvo s tem, da je v tako za razvoj slovenskega uradovanja važnej stvari poprijelo inicijativo, zaslužilo narodovo pohvalo. Upamo, da bodo duhovniki po drugih slovenskih deželah, ne manj rodoljubni od štajerskih

Listek.

Tonček in Jožek.

(Črtice iz dijaškega življenja; spisal Spectabilis.)
(Konec.)

Ko je Jožek videl zrcalo v klobuku, je precej hotel imeti klobuk in Tonček mu ga je dal pod uvetom, da bode Jožek dva tedna zaporedoma obavljal tedničarske poslove.

Kadar je Jožek z Oreškovim klobukom na glavi hodil za opatom, se je v eno mer odkrival in gledal se je v zrcalo. Opat je kmalu opazil, da se Jožek odkriva brez potrebe, pa ga je vprašal enkrat, kaj da ima v klobuku, drugikrat mu je celo rekel, da nij nobenega svetnika blizu, da mu se nij treba odkrivati.

Ko so neki dan zopet šli k sv. Miklavžu, opat pa Tonček in Jožek, so srečali profesorja

Oreška, kateri je opazil, da nosi njegov klobuk, katerega je poklonil Tončku, Jožek. Vprašal je prof. Orešek Tončka, zakaj je prodal klobuk Jožku, in ko Tonček nij precej odgovora zmogel je rekel opat:

„Pokaži no, Jožek, kaj imaš v tem klobuku?“

Pokaže Jožek klobuk opatu, a opat, ko vidi klobukovo tajnost, mu ga brž porine nazaj, rekoč: „Pa se zmirom zija v ta oslovski špegelj!“

Tonček se je bil s časom uže tako privadil v opatiji, da je celo z vinom gospodariti začel po svoje.

Ko je neko opoludne nosil sklenico vina iz pivnice na stol, je gledal opat čez okno in opazil je, da drži Tonček z lakti nekaj pod suknjo.

„Ti, Tonček, ná, tu imaš eno pismo, vzdigni roki in pristreži ga!“

Tonček nij mogel kvišku vzdigniti rok, ker je pod vsako pazduho imel skrito boteljico vina, nego je, postavivši na klop sklenico, katero je imel v roki, hotel prestreči opatovo pismo.

„Ne tako, kvišku vzdigni roki, kako boš inace prestregel pismo, še na tla ti pade!“

Zdaj je Tonček privlekel eno boteljico iz pod ene pazduhe, drugo izpod druge, je obe postavil na klop ter je vzdignil obe roki kvišku in prestregel je pismo.

„Ti, Tonček, za koga pa nosiš to vino?“ vpraša opat.

„Tomazinu (gimn. podvorniku) sem ga hotel dati,“ reče Tonček.

„Tomazinu si ga hotel dati? — no, pa mu ga daj, Tomazin je pošten človek, ali samo eno boteljico mu ga daj, dve bi bili preveč naenkrat.“

Zgodilo se je o vakancah, da je neki ljub-

tovarišev, posnemali jih. Od škofov v Mariboru, Ljubljani, Gorici, Trstu, Celovci pa upamo, da se vendar ne bodo v protivje s svojimi duhovniki postavili, za katerimi je v tem vprašanju ves narod. To bi njih avtoritete nikakor ne pomnožilo. Oni bi bili slabi nasledniki naših apostolov sv. Cirila in Metoda!

Konec ustavoverne stranke.

Z Dunaja dobaja vest nenavadne važnosti. Dunajski shod ustavoverne stranke, ki je imel jednoto in slogu ustavoverne stranke pokazati, bode ustavoverno stranko pokopal. Ta stranka ne bode več mej svet hodila kot liberalna in ustavna, ampak pokaže svoje pravo lice kot nemško narodna stranka. V odboru za pripravo dunajskega „parteitag“ so namreč zmagali nemško-nacionalni elementi, „fortšrittlerji“ s svojo mislijo, da naj opozicijske Nemce le narodno nemško vprašanje veže, narodnost ima biti podloga vse organizacije stranke. Tako je konec „ustavoverstva“, ker to ne vleče več, odkar so Čehi tudi v državnem zboru in terjajo le izvršenje ustave. Tako je pa tudi konec slepariji, da je le ustavoverna stranka „državna“ stranka; tako je konec javnemu rekrutiranju raznih renegatov in polovičarskih duhov iz družih narodov za nemško ustavoverno stranko, ki je dozdej tajila, da je tudi ona le narodna stranka. Vsi ne-nemški narodej moramo s to spremembo, s to prelevitvijo nemškega ustavoverstva le pridobiti. Maska, katero je nosila ta nemška stranka z „liberalnostjo“ in „ustavovernostjo“, prevarala je vendar množega našega filistra, ki nij bil Nemec in je rekel, da nij.

S tem se je ustavoverna stranka sama odpovedala vlade-sposobnosti. Kot nemško narodna stranka nema nobene pravice več hoteti vladati nad večino nenemških avstrijskih narodnostij. Kot taka izključivo narodna stranka nema nemško ustavoverstvo tem bolj nič pravice do vladanja, ker ne zastopa vseh Nemcev v Avstriji, temuč le jeden del, kajti v Hohenwartovem klubu sedi 32 poslancev, ki zastopajo volilce nemške narodnosti, t. j. $2\frac{1}{3}$ milijonov nemških kmetov, če se drugi, veliki posestniki na pr., niti ne štejejo.

Ravno tako se je ustavoverna stranka s svojim obnašanjem v delegaciji zdaj v Pešti popolnem nemogočo storila za prihodnje vladanje. S tem, da je le ustavoverna stranka

oponirala dovolitvi tega, kar država mora za svojo obrambo in eksistenco imeti in jej vse druge stranke dovoljujejo — če prav v očigled občega preobloženja z davki s težkim srcem — prerazan je pot do vlade in do večine za zmirom. Tako smemo pač reči: konec ustavoverne stranke. In vsak pravi prijatelj svoje bode in Avstrije bode oddahnil se rekel: amen.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. novembra.

Na komersu študentskega društva akademične „lesehalle“ se je pokazala spet prusijanska kuga, katero so naši (dozdaj tako imenovani) ustavoverci na tihoma zmirom gojili. Znani poslanec Schönerer je bil vstal in rekel: Mi ne gravitiramo na Dunaj, temuč povsod tja, kjer so Nemci (wo man deutsch ist). On na to napije na program nemških buršev. Na to se zapoje „Wacht am Rhein“. Veliko število navzočih protestira z „oho“-klici in sikanjem. En nemški „buršenshafter“ nasvetuje, naj se opONENTE (Avstrijce) izsobe vrže. Velik brup nastane. Nekaterim starejšim gospodom se posreči pomiriti razdraženost. — Od prejšnje vlade importirani nemški profesorji so to prusko zalego na nemških univerzah že od nekdaj gojili in zoper Avstriji zveste Slované psovali.

Nemško-konservativni shod v Lincu bode 22. t. m. ter se bodo na njem obravnavala tudi finančna vprašanja in melega obrtstva interesi.

Vse novine priznavajo, da je baron Hübnerjev govor o vnanji politiki v avstrijske delegaciji naredil velik vtis, Hübner je že enkrat v delegaciji omenjal „dveh črnih pik“ na političnem obzoru in ti dve piki je rekel da sta Francoska in orijentno vprašanje. O teh dveh pikah je dejal zdaj Hübner, da sta postali dva oblaka. Rekel je: „Razumem, zakaj se je Avstrija udeležila izvajanja berlinskih sklepov glede Črne gore. Turčija je bolan mož, a ne ve se, kdaj bode umrl. Bizantska država je hiralá tisoč let. Vstočne države, tedaj tudi Turčija, so polip; odreže se od njega jeden kos za drugim, kar ostane dalje dremlje. Orientalno vprašanje obstoji samo tedaj, če je vevlasti hočejo imeti, sicer pa ga nij. Naj bi ga tedaj ne hoteli. Zdanje posredovanje vevlasti se naslanja na berlinski dogovor, to je vojna vseh močnih zoper jednega slabega. To jo nevarna novotarija, dvorezen meč, ki je denes namenjen na Turčijo a se zna jutri obrniti zoper kako drugo evropsko državo. To lahko Tur-

čijo umori a zarad njene dedščine vname se evropska vojska. Avstrija naj se ne udeležuje nič več tako ostrega postopanja zoper Turčijo. Vzhodno vprašanje naj se odloži za negotov čas, zato pa mora hoditi Avstrija z Nemčijo. Za odloženje bosta tudi Anglija ter Rusija. Za obrambo nevarnosti na vzhodu naj skupaj hodita Avstrija in Nemčija, za obrambo nevarnosti, ki prete iz zapada, pa naj Avstrija hodi z Nemčijo. Vzhodno vprašanje odložiti se mora, ker konservatizem pod zdanjo vlado na Angleškem nema simpatij, na Italijanskem je „irredenta“ in republikansko rovarstvo. Sicer to nikomur ne škodi, dokler se italijansko rovarstvo ne bode zunaj podpiralo, taka podpora pa bi uže motila evropski mir.“ O Francoske govoreč je dejal Hübner: „Zdanja francoska republika je stara uže 10 let in je miroljubiva. Tudi vodje zdanje republike so m'roljubivi. A Francoska dobi kmalu svojega četrtega predsednika; kako bo ta porabil svojo moč? Vendar prete nevarnost od Francoske, kakor hitro je nehala biti konservativna in razumna. Vojska s Francosko bi bila vojna republike z monarhijo, zmaga Francoske bi vrgla vsa cesarstva. Zato ne sme zdaj na vzhodu vojna vneti se nego morajo vse vlasti združiti se zoper skupnega sovražnika. Francija je močna: sè svojo armado in s klicem „revanche za Elsas Lotaringijo!“ bode očarala mase. S Francijo bi se zvezala evropska revolucija. Avstrija in Nemčija pa ne bosta stali sami proti Franciji, nego pridružiti se jim mora tudi Rusija in potem pravi Hübner je celej Evropi zagotovljen mir...“

Razume se, da soglasujemo s Hübnerjem v tem kar se zveze z Rusijo tiče. Ali v drugem nikakor. V celoti diši ta Hübnerjev govor preveč po absolutističnih časih in reakciji in njegovo slepo sovraštvo do Francozov, njegova prevroča ljubezen do Nemčije — vse to nij za nas Slované, tem menj, ker se vidi tudi jako površno pojmovanje orijentalnega vprašanja. Hübner tudi preveč pozabi, da razen interesov konservatizma in monarhij, so tudi interesi narodov.

Vnanje države.

Ulcinsko vprašanje se bolj in bolj zamotava in ne kaže se, da bi se še letos rešilo. Turki in Črnogorci se ne morejo sporazumeti, dogovarjanja se vršé, prenehajo in zopet prično. Zato bode baje evropsko brodovje v Boki kotorskeje prezimilo.

O grškem vprašanju se piše angleškemu konservativnemu listu, da Turčija niklar ne bo dovolila Grkom od vlastij določene meje. Tudi Gladstone se odmika ter hoče čakati, kaj bode angleški parlament o grškem vprašanju ukrenil. Grki pa preté, da bodo sè svojo armado vmarsširali v Tesalijo in Epir tudi zoper voljo evropskih vevlastij.

 Dalje v prilogi.

ljanski dijak prišel v opatijo, a opat je segel v žep in dal je dijaku, kolikor je ravno imel drobnega pri sebi; tudi je naložil Tončku, naj dá dijaku vina in kruha.

Gré Tonček po vina, ali še nij bil natočil, uže zazvoni zvonec. Pride Tonček k opatu in in opat ga vpraša, je li uže dal vina gospodu ljubljanskemu dijaku. Tonček pravi, da mu ga še nij dal.

Reče opat: „Glej ti, Tonček, tukaj le na tej mizi mi je pustil tvoj dijak 17 krajcarjev, katerih sem mu dal; zdaj poberi ti, Tonček, te denarje, in postavi pred gospoda dijaka sklenico vina in teh 17 krajcarjev, a čaše mu ne daj.“

Ko pride Tonček v sobo, kjer je dijak čakal na vino, mu pové Tonček, da nij pošteno ravnal z opatom, pri katerem ne vé levica, kaj dá desnica, naj torej gré in prosi opata za oproščenje.

Dijak uvidivši svojo pogreško, gré in stori kakor mu je rekel Tonček.

Na to reče opat: „Jaz nijsem vedel, da imate vi takso; ampak zdaj bomo brojili.“

Nabroji 17 srebrnih desetih in jih dá dijaku.

Zatim je pogostil Tonček svojega dijaka in spravil ga je v tako voljo, da je dijak še enkrat hotel iti k opatu se zahvalit, ali ga Tonček nij več pustil gor.

Sploh je opat rad imel, če ga je kdo prosil za kako stvar; enkrat je bil Tonček potrl šipo na svojem oknu, ali jo je dal napraviti sam iz svojega budgeta. Opat, ki je bil opazil potrto okno, je čakal, kateri bo prišel prosit, Tonček ali Jožek, nego nij prišel nobeden. Gré opat gledat, in ko vidi, da je steklar popravil okno, se je tako razljutil, da je kar z roko treščil v šipo, ter jo potrl, in zatim je pozval na besedo oba, Tončka in Jožka, pa sta morala oba prositi za novo šipo na oknu.

Dobila sta denar za prejšnjo, katero je

Tonček potrl in za drugo, katero je potrl v svojej pravičnej jezi opat.

Ko je opat obolel, sta mu verno stregla Tonček in Jožek. Jožek mu je enkrat dal preveliko porcijo medicine in na to se je opat nasmejaj in rekel je:

„Ti, Jožek, me uže menda zelo rad imaš, ker si mi dal toliko arcnij!“

Tonček je čital opatu, kateremu so bile noge odrekle, tako, da nij mogel več hoditi, doli na vrtu neko Ločanovo novelico iz I. tečaja „Zore“; ta pripovedka je bila opata tako ganila, da se je razjokal, potem je pa vse žepe spraznil in je daroval Tončku ves denar, kolikor ga je imel pri sebi — bilo je okolo 40 gold.

Odhranilo se je dokaj dijakov pod opatom Voduškom v celjskeje opatiji, ali ne takih, kakor sta bila Tonček in Jožek, takih dveh nij bilo, to je sam opat večkrat rekel — po pravici in po resnici.

Bolgarsko narodno sebranje je sklenilo adresno do kneza, v kateri se izraža zvestost naroda do njega in da se smatra njegov pohod v Belgradu in Ruščuku kot znamenje dobrih razmerij med vsemi tremi skupnimi interesi in isto vero združenimi narodi. Adresa se knezu zahvaljuje za njegov trud glede vojaške organizacije, ter obeta, da bode narodno sebranje skrbno posvetavalo se o predloženih načrtih zakonov.

Na **Francoskem** se dalje proganjajo državno nepooblaščenih duhovskih bratovščine, ter je vsled tega zopet več državnih pravdnikov pustilo svoje službe. Povsod raste baže razburjenje med ljudstvom, policaji in vojaki da so imeli dosti dela.

Dopisi.

Od sv. Križa pri Kostanjevici 3. nov. [Izv. dop.] Ker je bil tukajšnji občinski odbor v seji dne 4. julija t. l. ukazal županstvu vse slovensko uradovati, in c. kr. gospodskam naznaniti, da županstvo ne bode na nemške dopise nič ozira imelo, ampak bodo nerešeni nazaj pošiljani, to je županstvo hitro storilo in naznanilo. Od tega časa nam c. kr. davkarija vse slovensko dopisuje. Ko smo sodnji en nemšk dopis nerešen nazaj poslati, nam tudi ona zdaj vse slovensko dopisuje. Ali drugače c. kr. okrajnoglavarstvo. Pri tem nič ne stori ne naš dopis, da to mi zahtevamo, ne kaka prošnja, akoravno je tukajšnji župan g. deželnega predsednika prosil za slovenske odpise od glavarstva v pričo okrajnega glavarja, kar je okrajni glavar tačas obljubil g. deželnemu predsedniku, da bode storil. Zakaj se še zdaj ta obljuba nij spolnila? Okrajni glavar je deželnemu predsedniku obljubil, da bode nam slovensko dopisoval, naše dopise slovensko reševal, ali glavarstvo nam piše nemški, še črke se nij spremenilo, še vedno se v starem po nemški uraduje, naše slovenske vloge se le nemški rešujejo. Prosimo torej javno nam povedati, kdo je več v deželi, ali okrajni glavar ali deželni predsednik. Ta obeta tako, deželni glavar dela drugače, ravno narobe; da da, gospoda slavna, vi ne veste, kako ljudstvo potlej sodi in govori. Ali ima slavna vlada pod Taaffejem kaj avtoritete? Ali veljajo njene obljube ali ne?

Od vseh krajev se z vinsko letino prav slabo hvalijo. Kakor se od družih krajev sliši, res je slabo. Tudi v naših sosednjih gorah imajo prav slabo letino z vinami, ker je tudi večidel toča pobila. Pri nas, kjer izvrstna vina rastejo, nij bilo, hvala Bogu, nič toče. Torej tudi kakor je razmera drugod, vino še nij preslabo pri nas, precej so ga pridelali, in tudi po letošnji letini, mislim da je malokje tako dobro kot tukaj. — Tukaj so nekateri posestniki, ki so ga več dobili kot lansko leto. Sicer je kupcev še malo bilo. Držijo ga po 8 in 9 in tudi 10 gold. vedro, ker se nekatero zares prav dobro dobi; torej vina je dosti na prodaj še tukaj.

Iz Sarajeva 25. okt. [Izv. dop.] Položaj tega mesta je v resnici krasen, posebno če se človek popne na kako glavico, odpre se mu krasen razgled na mesto ki se razprostira na obeh bregovih Miljacke ter se diže na obronkih v polnkrogu mesto obdajajočega bregovja ter se na severu spušča v Sarajevsko polje. Posebno dražesten je pogled mnogobrojnih vitkih munar (minaretov) sredi vrtov. Žalibog, da mesto samo nij tako lepo, kadar človek prolazi med ulicami, katere so nepravilne, sicer pa dosta čiste. Samo tlak je grozovit in ob deževju blatnim morjem pokrit, tako da nij varno

stopiti iz hiše, posebno po noči, ker so ulice jako slabo zidane iz nepečenih ilovnatih ceglav in lesa in pri primitivnem ustroju ognjišč požari radi tega nijso nič čudnega. Po zadnjem požaru ostal je velik del mesta ruševina, pa so zato stanovanja vrlo draga. O evropskem komfortu tu govora nij. Jaz imam sobo pri tleh, vlažno in temno; vrata in okna se dobro ne zapirajo. V sobi samej samo postelja na kavaletih, pokvekasta miza i dva taka stola, družega evropskega pohištja nikakega. Zato pa imam 7 □ metrov mindera, (t. j. nizkega turškega divana) na katerem se ne upam počiti radi mnogobrojnih — bolh, ki so v Bosni neznansko velike in ujedljive. Plačam pa 11 gl. španjolskemu židu za ta brlog, pa moram še veseli biti, da imam sobo.

Kar se jedij in pijače tiče, dobi človek vse, kar želi v evropskih gostilnah. Drago je samo vino (najmanj 60 kr. liter) in pivo ($\frac{3}{10}$ litra 12—16 kr.)

Vi boste hoteli morda kaj o šolah zvedeti. No, v prvem razredu je okolo 85 dijakov, tako da se bode morala paralelka otvoriti. Meji učeniki so nekateri po 17—20 let stari, (lani se je en mohamedanec iz 1. razreda oženil, letos se je hotel drugi, dokler mu nij ravnatelj te bedastoče iz glave izbil.) Dosta jih je, ki ne znajo ni pisati, ni čitati. V 2. razredu večina néma pojma o najjednostavnejših stvarih slovnice, n. pr. o subjektu, predikatu, o padežih. Mislite si sami koliko potrpežljivosti mora učitelj imeti. Meji dijaki je razmerno največ španjolskih židov, kateri najbolje shvačajo korist šole. Mohamedanci iz verskih obzirov ne pošiljajo dece v šolo, ker jim je vse proti veri. Sami imajo dosti šol, v katerih pa le koran na pamet uče. Srbi (ki imajo lepo cerkev), imajo svojo gimnazijo, pa ne velja dosta. Oni so tudi v političnem obziru Avstriji najnezaneslivejši, ker so vsi mnemja, da Bosna ide po pravu Srbiji. Katoliki, katerih v Sarajevu nij mnogo, so vsi siromašni. Vlada dala je letos 35 štipendij po 150 gl., da privabi učencev, pa so kotarski predstojniki pošiljali dečke od 7—20 let, neznaajoč ni čitati ne pisati v Sarajevo. Ti ljudje menda nikoli v gimnaziji nijso bili. Tudi Alpijev sin je v 2. razredu.

Slovencev je prilično število tukaj; ali so vsi „dii minorum gentium“, pisati itd. Zloglasen nemškutarsk „Schulzeitungovec“ je postal učitelj v Vlasenici.

Iz Peterburga 1. novembra. [Izv. dopis.] Ruske novine nijso nič kaj zadovoljne z avstrijsko vnanjo politiko, kakor se ta kaže iz ministra Haymerla „rudečih bukev“. Avstrija, pravijo, dela na vzhodu bolj albansko, grško, nemško, turško politiko, nego li balkanskim Slavjanom prijazno. Potem se nij čuditi, da tudi v notranji politiki njenej Taaffejeve obljube avstrijskim Slavjanom le na papirji ostajajo.

Tako vpraša „Novoe Vremja“, kako se to sklada, da se v delegacijah naglašja, da Avstro-Ogerska hoče miru, a ob enem se terja silno denarja za utrjenje mej proti Rusiji. To se ruskemu listu zdi „protivo-rečje“. Istemu listu se Haymerlova politika zdi turkofilska. Posebno čudno se mu pa zdi, da je Haymerle priznal, da bi bila flotna demonstracija vršila se tudi brez Avstrije, da je torej Avstrija le za to udeležila se je, da je — zavirala...

Razumeje se pa, da o tem ne morem na drobneje iz ruskih novin poročati, ker, ko bi vam take članke izpisaval, ne mara, da bi

vam jih konfiskovali, pa bi škodil jaz tako naročnikom in sam sebi, ker potem lista ne dobim iz domovine.

Če vas prav tolmačim, vi verujete v mir in Grkom nič ne verujete, da bi vojsko začeli, katera se mora potlej razširiti še dalje. Pa nikari prebrzo ne računajte, ter Grkov, če prav nam nijso simpatični, nikar prenizko ne cenite! Grški narod ima zdaj kritičen moment preživeti. Vlada kralja Jurja je vojsko mobilizirala in pravi, da ne odneha, predno ne dobi grških zemelj od Turčije. Evropa sama je grško poželenje po teh deželah vzbudila na dogovoru Berlinskem, kjer je sama sprožila grško vprašanje, katero je prej zatirala, Grke odgovarjaje, naj Srbom in Rusom nikari ne pomagajo. Zdaj, ko Grki sedé mej dvema stoloma na tleh, hote sami s svojo močjo vstati in si priboriti, kar jim je Evropa obetala, a jim neče pomagati izvojevati. Meni se zdi, in tukajšnje novine me v tej veri potrjujejo, da Grkom zdaj ne bode nič družega ostalo, nego res udariti, sicer jih doleti kletev smešnosti in bojazljivosti, in ta je še nevarnejša za narode, nego li za individue. Grki zdaj, če prej ne na pomlad, morajo nekaj storiti in — bodo storili. Kaj bode pa potlej, to pa taki vedó, ki zgoraj sedé na stolcih visoke diplomacije, toliko ali tako malo kot mi drugi smrtni ubožci.

Domače stvari.

— (Nemški jud profesor na Slovenskem.) Iz Maribora se nam piše 4. t. m.: Vsemu slovenskemu svetu je znano, da imamo Slovenci na izobilje izprašanih proforskih kandidatov za srednje šole, a posebno toliko matematikarjev, da bi z njimi napolnili vse srednje šole na Slovenskem. To je znano; samo c. kr. dež. šolskemu svetu štajerskemu ne vemo, če je znano, ali ne? Kajti te dni poslal je na našo mariborsko gimnazijo iz Gradca tacega suplenta, ki je prvič jud, drugič trd Nemec, tretjič tujec Neavstrijec iz Translejtanije. Kaj tacega se niti pod Stremajerjem nij zgodilo. (Daljši komentar dopisnikov o tem smo morali prečrtati, da se izognemo konfiskaciji. Priporočamo tudi ta slučaj našim poslancem, za katere se material pač zelo nabira.)

— (Prvi „Sokolski večer“) je denes zvečer v restavraciji tukajšnje čitalnice. Na programu stoji petje in godba pešpolka št. 26. Vstop je za ude „Sokolove“ prost, gostje plačajo 20 kr.

— (Odbor „Slovenske Matice“) ima v sredo 10. t. m. sejo.

— (Ljubljanska katoliška družba) namerava papežu ali s pismom zahvaliti se za encikliko o sv. Cirilu in Metodu in slovanskem jeziku ali pa s posebno deputacijo, ki pojde v Rim.

— (Od ljubljanske deželne sodnije.) Neki nemšk tedenski listič, ki se v Gradci tiska, pa v Ljubljani redkim nemškutarjem izdaje, bil je konfisciran zaradi članka proti Taaffeju in Winklerju. Konfiscirano je bilo le malo eksemplarov, ker je bila večina uže — raznesenih, kakor se ista osoda primerja tudi dunajskim nemškim novinam. Ljubljanska deželna sodnija pa o konfiskaciji tega nemškega lističa nij hotela soditi, češ, da spada v Gradec pred sod, kjer se tiska, ne v Ljubljano, kjer se izdaje. Državni pravdnik je zoper to rekuriral na višjo instanco, in ta je ljubljanske deželne sodniji ukazala, naj o tej konfiskaciji svojo razsodbo izreče...

— (Nemščina iz cerkve.) V našem listu je bila uže lani tožba, zakaj se pri sv. Jakobu v Ljubljani nemški pridiguje, ko je vendar cerkev pri nemškej pridigi zmirom prazna, a pri slovenskej polna. Kakor slišimo, se je zdaj to zboljšalo. Pred nekaterimi tedni so se nemške pridige opustile in se zdaj ob nedeljah po slovesnej deveteti maši slovenski pridiguje in glej, cerkev je bolj polna.

— (Odlikovanje.) Vodja pomočnih uradov Ljubljani, Andrej Logar, je dobil naslov cesarskega svetovalca. — G. Logar je od nekdanj marljiv ud konstitucionalnega društva....

— (Iz Konjic) se nam piše 5. nov.: Naš rojak in iskren domoljub, g. dr. Dragotin Prus, izstopivši iz vojaške mornarske službe, se je naselil kot zdravnik v Konjicah na spodnjem Štajerskem.

— (Slovanska čitalnica v Celovci) je imela v soboto 6. t. m. svoj letni občni zbor v svojej dvorani „pri jelenu“. Vabilo nam je prekasno došlo, da bi ga bili mogli v včerajšnji list uvrstiti.

— (Domača žival zdivjala.) Od sv. Križa pri Kostanjevici se nam piše 3. nov.: Pretečeni teden gre posestnik Jure Kodrič, tukaj v bližnji gori Zavodeh stanujoč, po večerji v hram po pijače. Ko ven na dvorišče pride, zažene se neka čudna zver vanj, in ker je tema bilo, da se nij nič videlo, zagradi ga za desno stegno, vrže ga na tla, trga in mesari ga, da je bilo groza; on kriči, vpije in kliče na pomoč. Hitro priteče na pomoč njegova žena in njena mati, oboroženi z burkljami in udariti po zverini, da zbeži. Raztrgala bi bila ta zver moža, ko bi hitre pomoči od hrabrih žensk ne bilo; desno stegno mu je raztrgano, obleka, kamižola in drugo uže vse iztrgano z njega; akoravno je mož močne telesne postave, še le okolo 30 let star, vendar bi bil kmalu raztrgan, ako bi ne bile hitro žena in mati prišli na pomaganje. Nu, in kakova je bila ta zverina? Bližnjemu sosedu, oddaljenemu 3 minute daleč proč, Francu Dularju, je bil ušel iz hleva 3 leta star mrjasec, in je šel gori k Juretu Kodriču, katerega bi bil napal. Torej domača pa zdivjana žival. Jure Kodrič je proti Dularju tožbo vložil zarad tega. Bomo videli, ali bo kaj iztožil ali ne.

— (Sto let star) postal je letos Miha Felser, viničar pri sv. Iliji v Slovenskih goricah. Služil je kot grenadir 16 let cesarja. Vojskoval se je zoper Napoleona I. V ognju bil je

jedenkrat pri Mantovi, drugokrat pri Milanu, kjer je bil tudi ranjen. Prehobil je veliko sveta. Bil je v Turinu, na gori Vesuv pri Neapelju, v Belgradu na Srbskem in v Parizu na Francoskem.

Razne vesti.

* (Kaplan utonil.) Kaplan v Heiningu na Tirolskem je imel navado še kasno v jesen v mrzlej vodi kopati se. Tako je šel tudi 19. oktobra v reko In kopat. se. Nij se pa več vrnil. Njegovo obleko so pač našli na bregu, njega nij nihče več videl.

* (Grozna rastrelba.) V mestu Trapaniju na Siciliji so prodajali v nekej trafiki tudi strelni prah ali pulfer. Dne 25. oktobra pak se je pulfer, katerega je bilo en cent skupaj, po nesreči vnel in razstrelba je bila grozovita! Štiri hiše so bile raznesene, njih kosi so v zrak vzleteli in 20 ljudi je bilo v razvalinah pokopanih. Pač nauk, kako varno je treba strelni prah spravljati, kjer se ga hrani.

* (Čuden dogodjaj.) V Šlesviku so te dni našli najmlajša sina tamošnjega trgovca Jostna mrtva v sobi. Mlajši deček, star 13 let, je bil s kugljo v prsa ranjen ter je ležal na tleh; poleg njega pa je mrtev ležal starejši brat, ustreljen v glavo v roki držeč še revolver. Sodi se, da se je starejši brat igral z revolverjem, kateri se mu je sprožil in je kuglja zadela njegovega brata. V obupnosti nad to nesrečo da je potem še sebe usmrtil.

Tuji.

6. novembra:

Pri Slonu: Müller iz Berlina. — Döringer iz Gorice. — Richter iz Prage. — Pirc iz Kranja. — Rus iz Kočevja.

Pri Mallet: Dr. Mussli iz Dunaja. — Lehman iz Novega mesta. — Schwarz iz Gradca. — Jesenko iz Trsta. — Schein iz Dunaja.

Tržne cene

v Ljubljani 6. novembra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 59 kr. — rež 6 gld. 83 kr.; — ječmen 4 gld. 71 kr.; — oves 2 gld. 92 kr.; — ajda 5 gld. 69 kr.; — prosó 5 gld. 20 kr.; — koruza 6 gld. 34 kr.; — krompir 100 kilogramov 2 gld. 50 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gld. 90 kr.; mast — gld. 74 kr.; — špeh frišen — gld. 68 kr.; špeh povejen — gld. 72 kr.; — jajce po 2 1/2 kr.; — mleka liter 8 kr.; — govednine kilogram 56 kr.; — teletnine 60 kr.; — svinjsko meso 52 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 40 kr.; — slame 1 gld. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gld. 20 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 6. novembra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	72 gld. 15 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73 " 25 "
Zlata rente	87 " 15 "
1860 drž. posojilo	131 " — "
Akcije narodne banke	816 " — "
Kreditne akcije	279 " 25 "
London	117 " 45 "
Srebro	— " — "
Napol.	9 " 36 1/2 "
C. kr. cekini	5 " 63 "
Državne marke	57 " 90 "

Reg. št. 223.

Prepis.

Prot. št. 888.

Obtoženec: Kajetan Stranetzky. Delikt: žaljenje časti.

Zapisnik,

sestavljen pred c. kr. okrajno sodnijo v Idriji dne 27. oktobra 1880.

Navzočni:

Sodnik: c. kr. okrajne sodnije adjunkt dr. Teodor Petritsch; zapisnikar: Fr. Vončina.

Pričetek o polu 11. ure dopoldne.

Izjava.

Ko bi se bila imela po ovađenji gg. Pavla Grudna od Jeličevrha, Stefana Lapajnetu ter Ivana Kosa iz Idrije de praes. 4. oktobra 1880, br. 888, zoper Kajetan Stranetzkega zavoljo žaljenja časti na danes odločena glavna obravnava vršiti, dogovorili sta se obe stranki in združili za naslednjo od gospoda Kajetana Stranetzkega pred sodnijo izdano

izjavo.

Dne 30. septembra 1880 dejal sem o priliki, ko se je v uradnijske pisarni c. kr. davkarje v Idriji vršila obravnava o oddajanji užitinskega davka za davkovski okraj Idrija, v navzočnosti komisije in zbranih krčmarjev davkovskega okraja idrijskega dozdanim zastopnikom užitinske solidarne zadruga v Idriji, gg. Pavlu Grudnu in Stefanu Lapajnetu ter agentu za užitni davek Ivanu Kosu, „da so si oni na škodo užitinske solid. zadruga polnili žepa in da si jih nameravajo zopet pri novej oddaji polniti.“

Jaz izjavljam, da s to v nekakej razdraženosti izrečeno opazko nijsem nameraval imenovanim gospodom očitati kakega nepoštenega čina ter naravnost izjavljam, da mi nij prav nič znano, da bi bili ti gospodje svoj dobiček, če so kakšnega imeli, pridobili na nepošten način ter da bi si ga bili prilastili na škodo ostalih društvenikov.

Očita se mi nadalje, da sem imenoval jaz v svojej gostilni postopanje teh gospodov „lumparsko“ in „sleparsko“.

Jaz se ne spominjam, da bi se bil tako izrazil. Če sem se pa res tako izrazil, potem se je moglo to zgoditi samo v razburjenosti in jaz izjavljam, da nimam nobenega uzroka za tako zabavljanje.

Gospod Kajetan Stranetzky dovoljuje, da se po enkrat objavi ta izjava v „Laibacher Zeitung“ in „Slovenskem Narodu“ in da troške za inserat plača on.

Gospodje privatni tožniki Pavel Gruden, Stefan Lapajne ter Ivan Kos jemljo to izjavo na znanje ter odstopijo od tožbe, a prosijo za izpisek tega zapisnika.

K. Stranetzky m. p.

P. Gruden m. p.

Stefan Lapajne m. p.

Janez Kos m. p.

Skleneno in podpisano z opazko, da se sklep ob ustavljenji kazenskega postopanja po §§ 46 in 90 k. r. takoj razglasi in da ga zadnji na znanje vzemó, a se odrekó kakemu posebnemu sporazumljevanju.

Dr. Teodor Petritsch m. p.

Franz Vončina m. p.

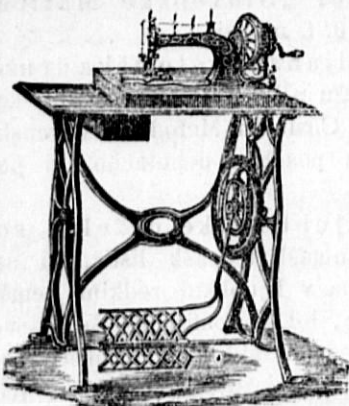
Z izvirnikom soglasen prepis.

C. kr. okrajna sodnija v Idriji, dne 1. novembra 1880.

(566,

Mašinsk ključaničar,

izprašan mašinist in kurilec, ki je uže več let v službi kot mašinsk monter, želi služiti v okolici ljubljanskej. Naslov: Josef Pekla, w. Zwi-schenbrücken H. Nr. 37, Thür Nr. 4, im II. Bezirk, Wien. (568—1)

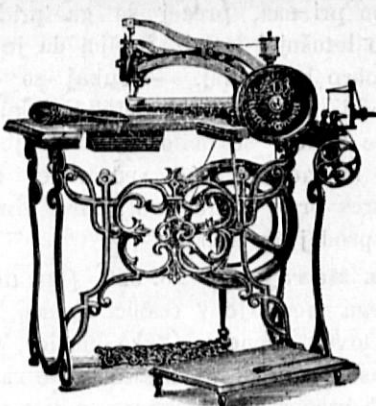
Jan. Jax,

lastnik c. kr. privilegija za zboljšanje šivalnih strojev.

Glavna zaloga šivalnih strojev

v Gradci, Sackstrasse št. 20.

C. kr. avstrijsko in kr. ogersko trgovinsko ministerstvo je dalo gospodu Jov. Jaxu za zboljšanje šivalnih strojev izključen privilegij.

To zboljšanje se vidi v tem, ker šivalni stroj ne dela, kadar se cvirn navija. Navijanje je lahko, šivalni stroj pri tem nič ne trpi. Zboljšanje je tako priprosto, do zbog njega šivalni stroj nij dražji.

Slike in cenilniki zastonj.

Pogoji za vplačevanje: pri sprejemu šivalnega stroja 10 gld., mesečno potem 5 gld., če se takoj plača, odpusti se 6%.

(511—3)

Vprašanja naj se z zgorenjim našlovom frankujejo.

„AVSTRIJA“,

vzajemno zavarovalno društvo na človeško življenje
na DUNAJI,
ustanovljena leta 1860,

zavaruje na človeško življenje po najnižjih tarifah in po raznih načinih: da izplača zavarovani znesek po smrti zavarovančevej, kadarkoli se primeri, ali kadar doseže zavarovanec določeno starost (otrokom doto) itd. itd. — Plačuje se celo, pol, četrtletno ali tudi mesečno. Za male krajevarje vsakdo lahko svojim primerno veliko svoto zagotovi.

Tarife in pojasnila, tudi pismeno, dajemo brezplačno.

Nadzorništvo „AVSTRIJE“ v Ljubljani:

Ign. Valentinčič,

nadzornik.

(269—6)

Pisarna: sv. Petra cesta št. 73 nova.

Zaloga dragocenostij, zlatnine in srebrnine.

Usojam si naznaniti, da sem se zopet preselil v svojo popravljeno in olepšano prodajalnico in da kupčijo, ki je uže od leta 1832 na najboljšem glasu, nadaljujem pod svojim imenom. Ob enem opozorujem p. n. občinstvo na svojo novo raznovrstno in ceno

zalogo dragocenostij, zlatnine in srebrnine

iz najiminitnejših tovarn domačih in tujih dežel.

Naročila na vse v moj delokrog spadajoča dela in poprave hočem takoj, dobro in cenó izvrševati. Kupujem in zamenjujem po najboljših cenah, tako tudi prodajam pod ceno reči, ki mi leže uže dalje časa v zalogi.

Vabim p. n. občinstvo, da me pogostoma s svojim zaupanjem počasti.

V Ljubljani, dne 30. oktobra 1880.

Ferd. Simonetti,
zlatar.

(560—3)

Ferdinand Simonetti, nekdanj Peter Simonetti.

Optični závod
E. REXINGER

v Ljubljani.

Posebnosti za one, ki dobro ne vidijo in trebajo očal.

Očala se dade samo potem, ko se je natanko in čisto znanstveno poskusil in premeril vid, a se uspeh jemó. Naročnikom z dežele se radovoljno pošlje v ta namen spisana moja knjižica, po katerej potem lahko naroče zaželeno.

Pri meni je velika zaloga gledišnih in potnih perspektiv najnovejše konstrukcije, daljevidi, daljegledi, mikroskopi vsake vrste, vremeniki, toplomeri, tehtnice za vino, most, žganje ter vinski cvet, dalje za kis, mleko, lug in petrolej. Laterna magica, lamposkopi, stereoskopi in slike, parostroji, lokomotivi, camera obscura.

Orodje za risanje in šestila (cirkliji), risalna peresa vsake vrste, vodne tehtnice, vrvice in kotni merniki, kompas ter solnčne ure, merniki, merniki na traku, zrcala za britje in druge v to stroko spadajoče reči.

Dobro in brzo popravljam optično, fizikalčno ter matematično orodje.

(420—10)

Za gospe!

Glycerinino milo, tekoče,
nedosegljivo v tem, da se dobi mehka, tanka, bela koža, 1 sklenica 40 kr.

Glycerin-Crème,
posebno vspešno, ako ustnice ali koža na rokah poka, 1 sklenica 30 kr.

Glycerin-Sargov,
najfinejši, 1 sklenica 10 kr.

Prodaje in razpošilja proti poštnemu povzetju

G. PICCOLI,

lekar „pri angelu“,

(490—5)

v Ljubljani, na dunajski cesti.

Toilette-Honig-Glycer.-Seife,
Sargovo, 1 kos 30 kr.

Damen-Powder,

z dišavo, bel in rudečkast, v zavojih po 10 kr., 1 škatla 40 kr.

Anaterinova ustna voda,
izdeluje G. Piccoli, 1 sklenica 60 kr.

Anaterinova štupa za zobe,
izdeluje G. Piccoli, 1 sklenica 40 kr.

Jeden uspeh,

kakeršnega še nij doseglo nobeno zdravilo. — Potrjeno kot izvrstno zdravilo od sto uradnih oblastnj vseh dežel.

Najnovejša zdravstvena poročila našim čitateljem v blag czir.

Zahvala.

Z Ivan Hoffovim zdravstvenim pivom od sladnega izlečka ozdravljen od življenju nevarne telesne slabosti.

Turnhoshach pri Bischofsheim-u, dne 16. februarja 1880.
Izvrsten uspeh so imeli Vaši sladni izdelki pri mojej ženi. Tlačila jo je preje zmirom slabost, podobna omotici, je bila trudna, nij se jej zljubilo delati in tudi ne živeti, tako, da sem bil v velikih skrbeh; zdaj pa je čvrsta (slabost z omotico se ne vrača več), dela veselo in vstrajno ter doma sama gospodini.

Prosim, pošljite mi povratno 33 steklenic zdravstvenega piva od sladnega izlečka in 10 vrečice sladnega bombona.

Naj prejme c. kr. dvorni oskrbnik večine evropskih vladarjev, g. Ivan Hoff, c. kr. svetnik, lastnik zlatega križca s krono za zasluge, vitez visokih pruskih in nemških redov. Dunaj, tvornica: Grabenhof 2, tvorniška zaloga: Stadt, Graben, Braunerstrasse 8.

Uradno zdravstveno poročilo

c. kr. garnizonske helnice št. 23 v Zagrebu o opazovanem uplivanju Hoffovega zdravstvenega piva od sladnega izlečka in Hoffove sladne čokolade. Oba izdelka sta se pokazala pri rekonvalescentih, potem pri onih, ki imajo katár ali so bolni v organih za sopenje in prebavljenje kot izvrstno dijetično krepilo ter sladna čokolada dobro nadomestuje kavo, kjer se ne more te ordinovati kot preostre; razen tega so pa to čokolado bolniki in rekonvalescenti radi zavživali za zajutrek, kar se s tem potrjuje.

V Zagrebu, dne 23. novembra 1878.

(543—3)

Dr. Isic, štadni nadzornik.

Dr. Kaiser, štadni in zdravnik oddelku.

Cena Hoffovim sladnim izdelkom z Dunaja v kronovine: Zdravstveno pivo od sladnega izlečka z zubojem in steklenicami: 6 steklenic gld. 3.82, 13 steklenic gld. 7.26, 28 steklenic gld. 14.69, 58 steklenic gld. 29.10. Pol kilo sladne čokolade I. gld. 2.40, II. gld. 1.60, III. gld. 1. (Če se več vzame tudi odpustek.) Sladni bombon 1 vrečica 60 kr. (tudi pol in četrti vrečice). — Prirejena otroška redilna moka gld. 1, koncentrovani sladni izleček gld. 1, tudi po 60 kr. itd. — Popolna sladna kopel 80 kr. Pod 2 gld. se nič ne razpošilja. Sladni bombon za prsa, odpravljajoč zaslinjenost, je v plavem papirju.

Zalogo ima: G. Piccoli, Erasm. Hirschtz, lekarja; P. Lassnik, H. L. Wenckel, trgovina se specerijskim blagom. — V Gorici: Pietro Venuti.

Temeljita pomoč
vsem, ki so v želodci in trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večjim de'om na čiščenje in snazenje sokrovce in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najbolje to sredstvo je

dr. Roza

življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov odgovarja popolnem vsem tem zahte vam; isti oživi vse prebavljanje, nareja zdravo in čisto kri, in truplo dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse težko prebavljanje, osobito gnjuz do jedi, kisló riganje, napetost, bljevanje, kri v želodci, zaslinjenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in dokazano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega izvrstnega uplivanja obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gld., pol sklenice 50 kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Vaše blagorodje!

10 let sem bolehal za boleznijo v želodci, ki mi je prouzročila zlatenico. Zdravniki so dejali, da sem bolan na vranici, a pomagali mi nijso. Nijsem mogel ni spati ni jesti, s kratka, jako sem bil slab. A nasvetovani življenski balzam dr. Roze mi je odstranil vso bolezen; zdaj sem zopet zdrav in močan kot mladenič.

Sukorad. (Mlada Boslava.)

F. Šembera.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi

dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: Vilj. Mayr, lekar; G. Piccoli, lekar; Jos. Svoboda, lekar. V Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekar. V Kameniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. B. Pontoni, G. Cristofolletti, lekarja.

Vse lekarne in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

Isto tam:

Praško vseobčno domače mazilo,

gotovo in izkušeno zdravilo zoper prisad, rane in ulesa.

Dobro rabi zoper prisad, ustavljanje mleka in če postajajo ženske prsi trde, kadar se otrok odstavi; zoper abscese, krvava ulesa, gnojne mozoljčke, črniasti tur; zoper zanohtnico ali takozvanega črva na prstih; zoper obustavljanje, oteklino, bezgavke, izrastke, morsko kost; zoper oteklino po prehlajenju in po putiki; zoper ponavljajoč se prisad v udihi na nogi, v kolenih, rokah in lediji, če se noge poté in zoper kurja očesa; če roke pokajo in zoper kitam podobne razpokline; zoper oteklino, kadar je koga pičil mrčes; zoper stare rane in take, ki se gnojé; zoper raka, ranjene noge, vnetje kožice na kosteh itd.

Vsak prisad, oteklina, ukoščenje, napihnjenje se kmalu ozdravi; kjer se je pa pričelo uže gnojiti, ule izsesa v kratkem in brez bolečin ozdravi.

V škatlicah po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

(361—9)

Naznanilo.

Jemljeva si čast, naznanjati visokočastitej duhovščini tukaj in na deželi, da — kakor dosle — še vedno sprejemljeva častita naročila na izdelavanje

duhovenskih ovratnikov (kolárjev)
in **naprsnikov (chemisette)**

ter obetava, zgotovljati vsa takova naročila elegantno in kar mōči v ceno.

Z visocim spoštovanjem

Helena in Marija Kúnstelj,

v Ljubljani, na Poljanah, Kapiteljske ulice št. 13 nova (16 stara).

(565—1)

Prodajalci jajc

prosijo se, naj naznanijo svoje **adrese**, da bi sklepal z njimi kupčijo.

Rudolf Kirbisich,
sladčičar,

(563—2)

v Ljubljani na kongresnem trgu.

Gostilnarjem!

Lepa in frišna

čeva

na debelo in drobno prodajejo se prav po ceni

pri Kožarji
v Krakovem št. 8.

Tu se kupujejo tudi **zajčje kože** in od druge divjačine. (519—8)

F. Hlavka.

Janez Erhart,

ces. kralj.

dvorni puškar v Mariboru,

priporočujem svojo veliko zalogo orožja. **Revolverjev** imam od 4 gld. naprej. Puške z nabijanjem od spredaj, puške za streljanje s kapseljni od 10 gld. naprej.

Puške ostroguške, katere se nabijajo od zadaj, od 20 gld. naprej. Jednakih pušek imam tudi za streljanje v tarčo, za lov, za streljanje s polci in kapseljni.

Na prodaj imam tudi veliko zalogo vsakojakih patron in strelne sprave. (557—2)

Popravila rad sprejemam in hitro izvršujem.

CHIOCOCA-LIQUEUR.

(Liquor Chiococeae fortificans.)

Znanstveno preiskano, poskušeno in priporočeno od odličnjakov kot izvrstno, popolnem neškodljivo

ZDRAVILO,

osobito za hitro in prijetno

oživljenje,

vzbujenje, ojačenje opešane in potrite

možke moči,

okrepljenje živcev in njih prožljivosti, iznenadjačoče v svojem oživljajočem, navdušujočem ter vzbujajočem upitvanju. Ob jednem je splošni eliksir posebno zoper slabo prebavljenje, neslast do jedi, katar v želodec, krč, scipanje, zoper nagnjenje k blevanju, zgago, drisko, glavobol, bledico in zlatenico, zoper giht, revmatizem in zlato žilo. Ako se rabi ta Chiococe-liquor, odpravi se vsako tako strnje hitro in gotovo in ker se odstrani, more dotičnik tudi visoko in krepko starost doživeti, zato naj bi bil v vsakem gospodinjstvu. Po okusu presega najfinjšje namizne likere. V razgled so položena neštevila priznavajoča ter zahvalna pisma visokih avtoritet o izvrstnosti tega Chiococe-liquora. Cena jedne izvrstne botelji z natančnim navodilom za rabo v šest jezikih 3 gld. a. v.; zavoj in pošta 20 kr.

Glavna zaloga, kjer se izdeluje in od (567—1) koder se razpošilja:

D. C. CHIODI, lekar „zum Schutzengel“ in pris. c. kr. sodnijski kemik, Wien, Währing, Herrengasse Nr. 26, (kater naj se pošiljajo vsa pismena naročila), ter v vseh dobrih lekarnah po Avstriji in drugod.

Komi,

ki zna nemški in slovenski, izvrsten prodajalec, ki bi imel tudi dobra prip. ročila, dobi službe v mojej štacuni z mešanim blagom.

Oni, ki znajo kupčevati tudi z usnjem, imajo prednost.

J. L. Jaschke,
Trbovlje.

(562—3)

Lepe in po ceni klobuke in čepke,

kakor tudi

kožuhovino

prodaja

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledališčnih ulic. (433—9)

Nij sleparstvo!

Iz c. k. zastavnice dunajske

rešene

žepne ure

izjemno v ceno, namreč

70 odstotkov pod kupno ceno.

Razne komisijske zaloge ur, od največjih švajcarskih tovarov, se je v c. k. zastavnici zastavilo, a ne rešilo, tedaj so zapadle po javnej dražbi prišlo po neverjetno nizke ceni nam v last.

Mi moremo tedaj ure od zlata, srebra in niklja, najboljši švajcarski izdelki, vse s 5 letnim poročtvom, samo da dobimo svoj denar, prodajati jih 70 odstotkov pod fabriško ceno, ure so skoraj zastoj.

Vsak človek, naj si je bogat ali ubog, potrebuje vendar uro, ki je čisto najzvestejša prijateljica in spremljevalka skozi celo življenje; tako priliko, prijetno in nigrdar vračajočo se, ima zdaj vsa, da si more preskrbeti skoraj zastoj solidno, fino, garantirano in na minute regulirano uro, ker je naše fabriško osobe vse ure še enkrat reguliralo. Vsaka ura ima švajcarsko fabriško znamenje.

Poročstvo je tako zagotovljeno, da se s tem javno zavežemo, vsakemu naročniku takoj brez ugovora novce poravniti.

Kdor hoče izvrstno, neverjetno ceno, na 5 let zagotovljeno, dobro idočo uro skoraj zastoj imeti, naj si jo takoj naroči, ker more vsa, da ure nečuvno hitro kupujejo.

Zapisnik žepnih ur.

1 ura na valjar od teškega srebrnega niklja, fino na trenotek regulirana, gravirana in gvilosirana, z 8 rubinov, s ploščatim steklom, emailirano urno ploščo in posebnim krovom zoper prah, in fina zlata facon-urna veržica, ki je stala preje gld. 12, zdaj samo gld. 6.50.

1 žepna ura na sidro, od teškega srebrnega niklja, fino na trenotek regulirana, gravirana, gvilosirana, s 16 rubinov, s ploščatim steklom, emailirano urno ploščo in kazalom za sekunde, s fino urno facon-veržico od talni-zlata, preje gld. 20, zdaj samo gld. 7.50. Jedna najboljših ur.

1 remontoir ura, iz najfinjšega double-zlata, brez ključka za navijati na kozici, pod poročtvom ohrani si zmirom zlato barvo, izvrstno na minute regulirana, s dvojnimi krovom, dekorovana email urno ploščo in privilegirano delo, obdarovana izvrstna ura z veržico od talni-zlata, preje gld. 24, zdaj samo gld. 10.50. — Teh ur je malo.

1 srebrna remontoir ura, od pravega 13 lotnega srebra, potrjenega od c. kr. kovnega urada, navija se na kozici brez ključka, z nasprotnim zopornim in kazalno pripravo, fino s privilegijem, na minuto repasirana, s ploščatim steklom, email urno ploščo in kazalom za sekunde, v notranjem s kristalnim krovom in koleci od niklja, za vsacega transparentna, najboljše, najcenejša in najelegantnejša ura sveta, preje gld. 30, zdaj samo gld. 14.

1 srebrna ura na sidro, od pravega 13 lotnega teškega srebra, potrjenega od c. kr. kovnega urada, s 16 rubinov, na sekundo repasirana, s ploščatim steklom, email urno ploščo in kazalom za sekunde, pozlačena elektro-galvaniškim potom, tako, da bi je ne mogel noben zlatar sveta od prave zlate in za drag denar kupljene razločiti; preje nepozlačena gld. 24, zdaj pozlačena samo gld. 12.50.

1 srebrna ura na valjar, od pravega 13 lotnega srebra, potrjenega od c. kr. kovnega urada, z 8 rubinov, na minuto repasirana, pozlačena elektro-galvaniškim potom, tako, da se je od prave zlate ne more razločiti; preje gld. 15, zdaj samo gld. 9.50.

1 ura za gospo, od pravega 14 karat. zlata, potrjenega od c. kr. kovnega urada, vrlo fina, elegantna ura z najfinjšo benetiansko facon-veržico za okolo vratu v finem baržunastem etuiji; preje gld. 30, zdaj samo gld. 19.50. Tacega je ni bilo.

1 fina zlata remontoir ura, 13 karat., po gld. 40, 60, najfinjša savonette-ure, preje po gld. 100.

Naslov:

Uhren-Ausverkauf

von **A. Fraiss,**

Rothenthurmstrasse 9, parterre,
gegenüber dem erzbischöflichen Palais,
WIEN. (462—5)

Zoper jetiko!

Radgostski

univerzalni čaj

in

rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

preporočajo se posebno

za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolezine, posebno za sušico, želodčevo slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepričanje.

Gospodu lekarju **J. Seichertu** v Rožnavi.

Uže tri mesece boleha moja soproga za nevarno pljučno boleznijo. Ker se mi je od mnogih strani priporočalo, prosim, da mi pošljete povr. mo 1 zavitek Radgostskega čaja in 2 škat. maho-rastlinskih celtilčkov. Naslov: **Zupan** v Črčnjevi poleg Ilirske Bistric.

Gospodu lekarju **J. Seichertu** v Rožnavi.

S tem vas prijazno prosim, pošljite mi svojega izvrstnega Radgostskega univerzalnega čaja, ki me je popolnem ozdravil mojega dolgoletnega hudega katarja v želodec, zopet 2 zav. tka preje ko mogoč, po poštnem povzetju. Preverjen sam, da bode ozdravil tudi mojo soprogo, ki za isto boleznijo boleha. Prosim vas pa na dalje tudi, da mi pošljete še dva zavitka vaših maho-rastlinskih celtilčkov, katere rabijo moji otroci zoper oslovski kašelj. S spoštovanjem undano

F. Müller, vodja.

Ronov, na Češkem, 16. aprila 1878.

Vaše blagorodje!

Izvolite mi brzo poslati s poštnim povzetjem 2 zavitka Radgostskega univerzalnega čaja in 2 škatlici Rožnavskih celtilčkov. — Oboje se je dobro obneslo. Naslov:

Theresia Zoufaly,

cale dei tintori, III. piano casa Madovič a Zara (521—1)

(Dalmacija.)

Vaše blagorodje!

Ker se mi je vaše izvrstno zdravilo od mnogih strani toplo priporočalo, zato vas prosim, da mi kmalu pošijete s poštnim povzetjem 3 zavitke Radgostskega univerzalnega čaja in 3 šk. maho-rastlinskih celtilčkov. Udani

Ivan Poduška,

lovec grofa Choteka v Neštinu pri Kloklu v Sremu.

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih pripravljene čaj, vejjá za 14dnevno rabo pripravljene paket z nakazom o rabi **1 gld. av. v.** Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov **50 kr.** Za kolek in zavijanje pa **10 kr.** posóbe.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtilčki dobivajo se **jedino** le v lekarni **J. Seicherta** v Rožnavi (na Moravskem), in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sedeči lekarji: **W. Mayr** v Ljubljani, **W. König** v Mariboru, **S. Mittelbach** in **J. Cejbe** v Zagrebu, **Barmherzige Brüder** in **A. Nedved** v Gradi, **A. Marek** in **J. Kupferschmied** v Celji, **O. Russheim** v Lipnici, **Carl Grabacher** v Murau, **J. Illing** v Rottemanu, **W. Thurnwald** v Celovei.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda za oči, prirejena natanko po starem rodbinskem receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči, pripravna je za okrepljenje in vzdržanje vida v vsakej starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bolnika motila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno solzenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo velja **70 kr.**, za kolek in zavoj **10 kr.** več.

Prava se dobi samo naravnost iz lekarne v kopelišči Rožnavi.

Rožnovski cvet za živee, hitro in trajno zdravlja puiko, trganje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah, Izvirna sklenica **70 kr. av. v.**, za kolek in zavoj **10 kr.** več. Pravi se dobi samo naravnost iz lekarne v Rožnavi (Moravska).